

THE MASTER KEY - Johan Söderström

Galleri Vanntårnet Nesodden Kunstforening 11. - 26. mars 2017

(english next page)

The Master Key er en serie med malerier og maleri-installasjoner utført i sparkel og eikerammer. Maleriene består av et 5 mm tykt lag av sparkel, hvor de ulike feltene er forsenket inntil hverandre likt en intarsia. De har en rå taktil overflate, noe som gjør dem tydelig tilstede i rommet.

Maleri handler om persepsjon, om bildenes forhold til virkeligheten. Et bilde er noe annet enn det det representerer, slik at det vi opplever å se faktisk er noe annet enn den fysiske virkeligheten. Persepsjon er ikke kun passiv mottagelse av signaler, men også organisasjon, identifikasjon og fortolkning av synsinformasjonen. Det er en språklig prosess, hvilket innebærer at vi aldri har en direkte tilgang til den rå, uformidlede virkeligheten rundt oss. Dette skaper en dyp, men oftest ubevisst, følelse av alienasjon. Ikke bare fra omverdenen, men også fra vår egen kropp, og fra oss selv.

Dette er utgangspunktet for utstillingen. Vi er av ulike grunner separert fra vår egen virkelighet, enten gjennom en ytre eller indre tvang. Opplevelsen av å stå utenfor, og i ulik grad nektes fullverdig adgang til det sosiale feltet, er for store grupper nesten å regne som et normalt tilstand. Tittelen kan være en metafor for de forutsetninger som skal til for at et individ skal oppleve seg som en integrert del av samfunnsveven. Det som trengs for å åpne tilværelsens mange ulike dører. Utstillingen handler om fremmedgjøring, og undersøker forholdet mellom persepsjon og ideologi.

Språk sies å være nøkkelen til god integrasjon. Dermed blir Lacans begrep "master-signifier" relevant. Det kan beskrives som et tomt tegn, hvilket kun refererer tilbake til seg selv, men derved på en paradoksalt måte opprettholder hele den symbolske orden. Et eksempel på en master-signifier kan være antisemittismen under Nazi-Tyskland. Tyskland var i krise etter første verdenskrig, og når nazistene lanserte en tilsynelatende årsak/løsning på situasjonen, fikk det enorm gjennomslagskraft. Enhver ideologi har en eller flere master-signifiers. For Vesten som helhet kan det være begrep som «demokrati» og «ytringsfrihet», men med den voksende nasjonalismen er fremmedfiendtlighet, og særdeles islamofobi, i dag på vei til å utvikles til en viktig master-signifier. Et pass med riktig nasjonalitet er en nøkkel som åpner dørene til en mengde rettigheter, hvilke nektes den som er uten. Penger har samme funksjon innen den liberale, kapitalistiske ideologien. Den som er fattig utestenges fra den værende symbolske ordningen, og usynliggjøres gjennom ulike marginaliseringsprosesser. Etableringen av en master-signifier innebærer alltid fortrenghet. Men det er ikke bare de fattige og de med ulik kulturell tilhørighet som fortrenghet. Også den voldeligheten som kreves for å opprettholde ordningen, og den lidelse det skaper, fortrenghet, og ikke minst selve urettferdigheten i systemet.

THE MASTER KEY - Johan Söderström

Galleri Vanntårnet Nesodden Kunstforening 11. - 26. mars 2017

The Master Key is a series of paintings and painting installations made with ordinary construction filler and oak frames. The paintings consist of a 5 mm thick layer of filler, where the various shapes are recessed adjacent to each other like an intarsia. They have a raw and tactile surface, which gives them a clear presence in the room.

Painting is all about perception, about the images' relationship to reality. An image is something other than what it represents, so that we experience seeing actually is something different than the physical reality. Perception is not just passive reception of signals, but also organization, identification and interpretation of the visual information. It is a process of language, which means that we never have a direct access to the raw, unmediated reality around us. This creates a deep but often unconscious, feeling of alienation. Not only from the outside world, but also from our own body, and from ourselves.

This is the base the exhibition. We are for various reasons separated from our own reality, either through an outer force or an inner compulsion. The experience of standing outside, and to varying degrees be denied full access to the social field, is for large groups of people almost regarded as a normal state. The title may be a metaphor for the conditions needed to experience ourselves as integrated parts in the fabric of society. What's needed to open existence many different doors. The exhibition is about alienation, and examines the relationship between perception and ideology.

Language is said to be the key to integration. The Lacan's term "master signifier" is thus relevant. It can be described as an empty sign, which only refers back to itself, but therefore in a paradoxical way maintains the whole symbolic order. An example of a master signifier may be anti-semitism under Nazi Germany. Germany was in crisis after World War I, and when the Nazis launched an apparent cause/solution to the situation, it made a tremendous impact. Every ideology has one or more master-signifiers. For the West as a whole it may be concepts like "democracy" and "freedom of expression", but the current growing of nationalism makes xenophobia, and particularly Islamophobia, on its way to develop into a major master-signifier.

A passport with correct nationality is a key that opens the doors to a lot of rights, which is denied to the one's without. Money has the same function within the liberal capitalist ideology. Whoever is poor is excluded from the current symbolic order and made invisible through various processes of marginalization. The creation of a master signifier always involves repression. But it's not just the poor and those with different cultural backgrounds that is displaced. Also the violence required to maintain the system, and the suffering it creates, is ignored, not to mention the injustice of the system.